

Emri i Lëndës : Makroekonomi							
Kodi	Tipi	Semestri	Leksione (orë/javë)	Seminare (orë/javë)	Lab (orë/javë)	Kredite	ECTS
EMS 216	B	Pranverë	3.00	1.00	0.00	3.50	5.00
Lektori		Sorina Koti, PhD					
Asistenti		Kriselda Gura, MSc					
Gjuha e kursit		Anglisht					
Niveli i lëndës		Bachelor					
Përshkrimi		This course introduces students to essential macroeconomic principles and core macroeconomic theories. The focus is on understanding the workings of three markets of a modern economy: the goods market, the money market and the labor market. The goal is to learn how to think critically about the economy using formal tools such as algebraic and statistical models. Fundamental economic ideas and the operation of the economy on a national scale. Production, distribution and consumption of goods and services, the exchange process, the role of government, the national income and its distribution, GDP, consumption function, savings function, investment spending, the multiplier principle and the influence of government spending on income and output. Analysis of monetary policy, including the banking system and the Federal Reserve System.					
Objektivat		Explain essential economic principles, main macroeconomic concerns and know how to calculate basic macroeconomic indicators. Explain essential economic principles that underlie the workings of the goods market, the money market and the labor market in a modern economy. Analyze the mechanism and channels through which fiscal and monetary policies affect the macroeconomy. Evaluate and synthesize current economic debates on macroeconomic policy intervention. Use simple macroeconomic models to analyze an economy and to derive the effects of exogenous shocks on output, employment and the price level. Explain different perspectives in macroeconomics.					
Konceptet Kryesore		macroeconomics inflation unemployment ISLM model exchange rate monetary policy fiscal policy					
Programi i Lëndës							
Java	Tema						
1	Kapitulli 1- Politika dhe Praktika e Makroekonomisë Cilat janë planet tua për karrierë pas diplomimit? Shumë faktorë përtej notave tua dhe zgjedhja e një kryesore ndikon në rrugën përfundimtare që merrni. Kur të mbaroni kolegjin, a do të ketë punë të shumta apo do të ketë një shkallë të lartë papunësie (siç ndodhi pas recesioni 2007-2009) e bëjnë sfidë gjetjen e punës? A do të rriten çmimet e përgjithshme me shpejtësi, kështu që do t'ju duhen më shumë para për të paguar shpenzimet tua vitin e ardhshëm? Do vlera të rënies së dollarit amerikan në mënyrë që të jetë më e shtrenjtë të udhëtosh jashtë vendit? Nëse ju shqetësoheni për deficitin aktual të lartë të buxhetit të qeverisë?						
2	Kapitulli 2 - Matja e të dhënave makroekonomike Në këtë kapitull ne shqyrtojmë se si ekonomistët përcaktojnë dhe masin të dhënat më të rëndësishme në makroekonomi, fusha kritike për të kuptuar plotësisht makroekonomia. Në këtë kapitull, ne do të shqyrtojmë pyetjet e mëposhtme: Si të bëjmë matja e aktivitetit ekonomik dhe konkretisht e produktit të brendshëm bruto, një masë e gjerë të aktivitetit ekonomik? Cilët janë komponentët kryesorë të produktit të brendshëm bruto? Si a matim inflacionin dhe a na tregon ai se sa shpejt po rritet kostoja e jetesës? Çfarë është papunësia dhe si ta masim atë? Cilat janë normat e interesit dhe cilat masa të normave të interesit janë më të rëndësishmet në makroekonomi?						
3	Kapitulli 3 - Prodhimi agregat dhe Produktiviteti Ky kapitull ofron një kornizë për të kuptuar prodhimin në përgjithësi (agregate) ekonomi. Pas shqyrtimit të faktorëve themelorë të prodhimit, ne do shikoni se çfarë përcakton çmimet e tyre dhe të ardhurat që gjenerojnë, si dhe ato pjesë e të ardhurave kombëtare.						

4	Kapitulli 4 - Kursimi dhe investimi në një ekonomi të mbyllur dhe të hapur. Ne marrim një perspektivë afatgjatë në të cilën janë pagat dhe çmimet fleksibël. Do të shohim se kursimi më i ulët çon në investime më të ulëta, duke ngadalësuar rritjen e stokun e kapitalit dhe në të vërtetë duke i bërë Shtetet e Bashkuara më të varfëra në të ardhmen. Ne gjithashtu do të shikoni që kursimet më të ulëta çojnë në huamarrje më të madhe nga të huajt, duke kërkuar borxhe në të ardhmen pagesa që ulin pasurinë e amerikanëve.
5	Kapitulli 5 - Paraja dhe Inflacioni Në këtë kapitull, do të shohim se ritmi i rritjes së sasisë së parasë shpjegon inflacionin në afat të gjatë - kur çmimet përshtaten plotësisht në një nivel ekuilibri - por jo shumë mirë në afat të shkurtër. Ne e fillojmë kapitullin duke zhvilluar përkufizime të sakta të paratë dhe duke përshkruar se si maten aktualisht. Më pas shqyrtojmë lidhjen ndërmjet paratë, inflacionin dhe normat e interesit, dhe më pas diskutoni kostot e inflacionit për familjet dhe bizneset.
6	Kapitulli 6 - Burimet e Rritjes dhe Modeli Solow Ne e fillojmë kapitullin duke ekzaminuar kontabilitetin e rritjes, i cili bazohet në funksionin e prodhimit që diskutuam në Kapitullin 3. Nga atje, ne eksplorojmë rritjen Solow modeli, baza e të gjitha kërkimeve moderne mbi rritjen ekonomike dhe kufizimet e saj. ne pastaj shkoni përtej modelit Solow në kapitullin vijues për të parë më në detaje roli i teknologjisë dhe institucioneve në nxitjen e rritjes ekonomike.
7	Kapitulli 7 - Drejtuesit e Rritjes: Teknologjia, Politika dhe Institucionet Në kapitullin e fundit, ne përdorim modelin Solow për të shqyrtuar rolin e akumulimit të kapitalit në përcaktimin pse disa vende kanë përjetuar rritje të lartë ekonomike. ndërsa të tjerët nuk janë rritur fare, duke i lënë qytetarët e tyre të zhytur në varfëri të tmerrshme. A Pyetja më e thellë mbetet: Pse kapitali dhe produktiviteti rriten me ritme të shpejta në disa vende por jo në të tjera? Për t'u përgjigjur kësaj pyetjeje, ne e fillojmë kapitullin duke diskutuar se si ndryshon teknologjia nga inputet konvencionale të prodhimit të kapitalit dhe punës, të cilat i diskutuam në kapitulli i mëparshëm. Më pas do të shqyrtojmë politikën për të nxitur rritjen e produktivitetit, si p.sh ndërtimin e infrastrukturës fizike (rrugët dhe portet), rritjen e njohurive dhe aftësive të punëtorëve dhe ofrimin e stimuljve për të stimuluar kërkimin dhe zhvillimin. Ne gjithashtu do të eksplorojmë pse grupi i duhur i institucioneve bazë—përfshirë të drejtat pronësore dhe një efektiv sistemi ligjor—është kyç për arritjen e rritjes së lartë të kapitalit dhe produktivitetit, dhe si rrjedhim rritja ekonomike.
8	Provimi i Ndermjetem
9	Kapitulli 8 - Ciklet e biznesit Ky kapitull paraqet karakteristikat e cikleve të biznesit dhe të vendit përvojat me ta gjatë 150 viteve të fundit. Ne do të eksplorojmë të dhënat ekonomike që qëndrojnë në theks të ciklit të biznesit, siç është produkti i brendshëm bruto dhe papunësia norma. Së fundi, ne prezantojmë dy shkolla të mendimit ekonomik, Keynesian dhe klasik ekonomi, të cilat kanë pikëpamje të ndryshme për mënyrën se si duhet të përgjigjen qeveritë ciklet e biznesit. Në kapitujt e mëvonshëm, ne do të zhvillojmë një teori të cikleve të biznesit dhe një modeli ekonomik për të shpjeguar këto luhajtje.
10	Kapitulli 9 - Kurba IS Në këtë kapitull, ne zhvillojmë bllokun e parë të ndërtimit për të kuptuar agregatin kërkesës, kurba IS, e cila përshkruan marrëdhënien ndërmjet normave reale të interesit dhe prodhimit agregat kur tregu për mallra dhe shërbime (më thjesht i referuar si tregu i mallrave) është në ekuilibër. Ne fillojmë duke nxjerrë kurbën IS dhe më pas vazhdojmë për të shpjeguar cilët faktorë shkaktojnë zhvendosjen e kurbës IS. Me të kuptuarit tonë për IS kurbën, ne mund të shqyrtojmë pse tkurrja ekonomike gjatë Depresionit të Madh ishte kaq e thellë dhe se si ndikoi paketa stimuluese fiskale e vitit 2009 në ekonomi. Pastaj në kapitujt e mëvonshëm, ne përdorim lakoren IS për të kuptuar rolin e monetare dhe politika fiskale në luhajtjet ekonomike.
11	Kapitulli 10- Politika monetare Modeli afatshkurtër i ekonomisë agregate që po ndërtojmë hap pas hapi do të na lejojë të analizojmë se si vendimet e politikës së një banke qendrore ndikojnë në ekonomi. ne Filloni këtë kapitull duke shpjeguar pse politikëbërësit monetarë vendosin që normat e interesit të rriten kur inflacioni rritet, duke çuar në një marrëdhënie pozitive midis normave reale të interesit dhe inflacionit, i cili quhet kurba e politikës monetare (MP). Pastaj duke përdorur kurbën MP me lakoren IS që zhvilluam në kapitullin e mëparshëm, nxjerrim agregatin kurba e kërkesës, një element kyç në modelin e kërkesës agregate/ofertës agregate kuadri i përdorur në pjesën tjetër të këtij libri për të diskutuar luhajtjet ekonomike afatshkurtra.

12	Kapitulli 14 - Sistemi financiar dhe rritja ekonomike Ne shqyrtojmë rolin që luan sistemi financiar në ekonomi në këtë dhe në atë kapitulli vijues. Ky kapitull fokusohet në periudhën afatgjatë, pra në çfarë roli financiar sistemi luan në nxitjen e rritjes ekonomike. Ai diskuton pse një sistem financiar që funksionon mirë është një kusht kyç për rritje të lartë ekonomike. Kapitulli vijues fokusohet në periudhën afatshkurtër, domethënë shikon se çfarë ndodh kur sistemi financiar papritur ndalon së punuari mirë, gjë që mund të shkaktojë një tkurrje të mprehtë të aktivitetit ekonomik. Ne e fillojmë këtë kapitull duke përshkruar fillimisht rolin e sistemit financiar në kanalizimin fondeve në ekonomi. Më pas, ne përshkruajmë dy llojet e problemeve të informacionit që mund të ndërhyjë në rrjedhën e fondeve në sistemin financiar, dhe rolin e bankave dhe qeveritë në zgjidhjen e këtyre problemeve. Mjetet që ne zhvillojmë për ta kryer këtë analiza do të jetë gjithashtu blloqe ndërtimi për diskutimin e krizave financiare në kapitullin vijues. Së fundi, ne shqyrtojmë dëshminë empirike të një lidhjeje midis një sistemi financiar që funksionon mirë dhe një ekonomie të shëndetshme.
13	Kapitulli 16- Politika Fiskale dhe Buxheti i Qeverisë A krijojnë realisht vende pune dhe rritin produktin programet e stimulimit fiskal, Akti i Rimëkëmbjes? A mund të falimentojnë një qeveri, apo të prodhojnë efekte të tjera të padëshirueshme, si p.sh inflacion më i lartë apo prodhim më i ulët ekonomik? Të njëjtat pyetje vlejnë për më të mëdhenjtë, programet e vazhdueshme të qeverisë, Medicare dhe Sigurimet Shoqërore. E marrë gjerësisht, politika fiskale përfshin vendime në lidhje me shpenzimet e qeverisë dhe tatimin. Në këtë kapitull, së pari shqyrtojmë marrëdhëniet ndërmjet qeverisë buxheti dhe rritja e borxhit të qeverisë. Pastaj ne shikojmë në afat të gjatë dhe të shkurtër efektet ekonomike të deficiteve buxhetore, shkurtimet e taksave dhe rritja e shpenzimeve qeveritare.
14	Kapitulli 20 - Tregu i Punës, Punësimi dhe Papunësia Tregu i punës përcakton pagat tona, aftësinë tonë për të gjetur punë dhe kohën që kemi për kohën e lirë. Ekonomistët studiojnë tregu i punës për t'iu përgjigjur pyetjeve me pamje të madhe. Pse ka pjesëmarrja e fuqisë punëtore të femrat janë rritur kaq shumë? Pse normat e papunësisë në Evropë janë zakonisht më të larta? se në Shtetet e Bashkuara? Pse një arsim universitar sot gjeneron fitime më të larta se dikur? Pse është rritur kaq shumë pabarazia e të ardhurave vitet e fundit? Ky kapitull fillon me një vështrim të përgjithshëm në tregun e punës në SHBA gjatë gjysmëshekullit të fundit. Më pas zhvillon një model të ofertës dhe kërkesës së tregut të punës dhe shqyrton burimet e papunësisë. Me këtë analizë, ne fillojmë t'i përgjigjemi shumë prej tyre pyetjet e parashtruara më parë.
15	Prezantim Projektsh
16	Final Exam

Parakushtet	Studenti duhet të frekuentojë lëndën në masën minimale prej 75%.
Literatura	• Mishkin, F. S. (2011). Macroeconomics: Policy and Practice (Pearson Series in Economics). Prentice Hall.
Referenca të tjera	• Makroekonomi: Politika dhe Praktika. Mishkin, F.S. (2011)
Rezultatet e Lëndës dhe Kompetencat	
1	Shpjegoni rolin e mungesës, specializimit, kostos oportune dhe analizës kosto/përfitim në ekonomi vendimmarrje.
2	Identifikoni përcaktuesit e ofertës dhe kërkesës; demonstrojnë ndikimin e ndryshimeve në të dy tregjet lakoret e ofertës dhe të kërkesës mbi çmimin dhe produktin ekuilibër.
3	Përcaktoni dhe matni të ardhurat kombëtare dhe normat e papunësisë dhe inflacionit.
4	Identifikoni fazat e ciklit të biznesit dhe problemet e shkaktuara nga luhatjet ciklike në Ekonomia e tregut.
5	Përcaktoni paranë dhe ofertën e parasë; të përshkruajë procesin e krijimit të parasë nga banka sistemi dhe roli i bankës qendrore.
6	Ndërtoni modelin e kërkesës agregate dhe ofertës agregate të makroekonomisë dhe përdorni atë për të ilustruar problemet makroekonomike dhe zgjidhjet e mundshme të politikës monetare dhe fiskale.
7	Shpjegoni mekanikën dhe institucionet e tregtisë ndërkombëtare dhe ndikimin e tyre në makro ekonomisë.
8	Përcaktoni rritjen ekonomike dhe identifikoni burimet e rritjes ekonomike.
9	Trajtoni çështjet, politikat, opinionet publike, pritshmëritë, ndryshimet mjedisore dhe kulturore që ndikojnë në industrinë, shoqërinë, zgjedhjet dhe gjendjen aktuale ekonomike.

Mënyra e Vlerësimit të Lëndës			
Notat e Ndërmjetme	Sasia	Përqindja	
Gjysmë finale	1	30	
Kuize	0	0	
Projekte	0	0	
Projekte semestrale	1	20	
Punë laborator	0	0	
Pjesëmarrja në mësim	1	10	
Kontributi i notave të ndërmjetme mbi vlerësimin final			60
Kontributi i provimit final mbi vlerësimin final			40
Total			100
Ngarkesa ECTS (Në Bazë të Ngarkesës së Studentit)			
Aktivitetet	Sasia	Kohëzgjatja (orë)	Ngarkesa Totale (orë)
Kohëzgjatja e kursit (Duke përfshirë edhe javën e provimeve : 16x Orët totale të kursit)	16	4	64
Orët e studimit jashtë klase (Parapërgatitje, Praktika etj)	14	2	28
Detyra	1	14	14
Gjysmë finale	1	10	10
Provimi final	1	10	10
Të tjera	0	0	0
Ngarkesa totale e orëve			126
Ngarkesa totale e orëve / 25 (orë)			5.04
ECTS			5.00